

Література доби Відродження: Франція

ПЛАН

1. Загальна характеристика
французького
Відродження

2. Література першої
половини XVI ст.:

✓ Гурток Маргарити
Наваррської

✓ Творчість Франсуа Рабле

3. Творчість поетів
«Плеяди». Ронсар

4. Література останньої
чверті XVI ст. Д'Обіньє.
Монтень.

Частина перша

Загальна

характеристика

французького

Відродження

Особливості літератури французького Відродження

- ❖ вплив гуманістичної культури Італії;
- ❖ вплив релігійної реформи;
- ❖ вплив літературної національної традиції і сатиричної літератури

Етапи розвитку французької гуманістичної літератури

◆ Література першої
половини XVI ст.;

◆ Література другої
половини XVI ст.

Частина друга

Література
першої
половини
XVI ст

Гурток

Маргарити

Наваррської

L'HEPTAMÉRON
DES
NOUVELLES

DE TRÈS HAUTE ET TRÈS ILLUSTRE PRINCESSE

MARGUERITE D'ANGOULÊME

REINE DE NAVARRE

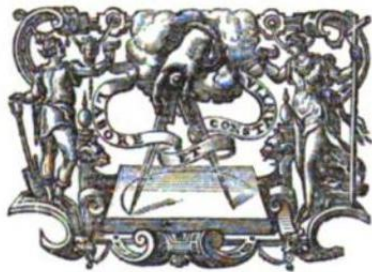
Publié sur les manuscrits par les soins & avec les notes

DE MM. LE ROUX DE LINCY

&

ANATOLE DE MONTAIGLON

TOME TROISIÈME

PARIS

AUGUSTE EUDES, EDITEUR

RUE DES SAINTS-PÈRES, 40

M DCCC LXXX

Маргарита Наваррська (1492-1549) «Гептамерон»

«Гептамерон» - семиденник, він містить 72 оповідання, які об'єднуються вступом-обрамуванням. Десятеро дворян, мужчин і жінок, повертаючись з курортної місцевості, змушені затриматися в дорозі через негоду. Свій час вони заповнюють розповідями різних історій, які й становлять зміст збірки.

Клеман Маро (1496- 1544)

Талановитий поет, син Жана Маро - придвірного поета Анни Бретонської. Творчість Клемана Маро зросла на ґрунті національної й античної поетичних традицій. Він вважав себе послідовником Війона, звертався до жанрів французької народної поезії, засвоював ліричні форми Катулла й Овідія, стислий і гострий вірш Марціала. Маро писав поеми, балади, рондо, послання, еклоги, елегії, похвальні пісні, епіграми; він перший у Франції наслідував петрарківський сонет.

Бонавентюр Депер'є (1510-1544)

Видатний сатирик, він вийшов із демократичного середовища, мав добру освіту, знав класичні мови. Замолоду він почав писати вірші, заробляв на прожиття як переписувач, значну увагу приділяв науковій праці. У 1536 р. він приєднався до гуртка Маргарити Наваррської і був деякий час її особистим секретарем. У середовищі гуртка повною мірою розгорнулася його літературна творчість. Він захоплювався Маро і писав вірші в дусі його поезій. Створив збірку оповідань «Нові забави і веселі розмови», сатиричні діалоги «Кімвал світу».

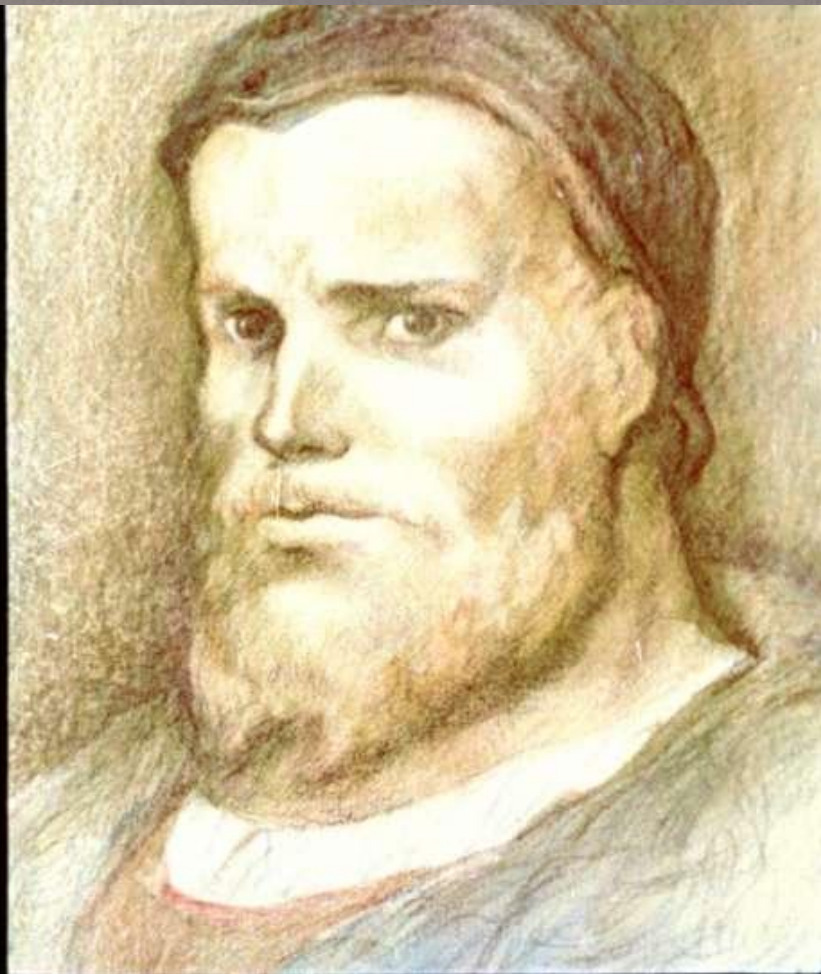
Франсуа Рабле
(1494-1553)

Франсуа Рабле
(1494-1553)

Книга о весёлых и добрых великанах Гаргантюа и Пантагрюэле и их друзьях родилась во Франции 400 лет назад. Это не просто забавная сказка. Её автор Франсуа Рабле высмеивал глупых, злых и жадных людей, прославлял разум, знания, дружбу, доброту, смелость и честность. Если захотите, вы прочтёте эту замечательную книгу, а пока раскроем её и заглянем лишь в некоторые страницы...

2

Життя і творчість

- ❖ Народився Рабле в провінції Турень в родині адвоката.
- ❖ Початкову освіту він одержав у духовній школі. У 1520 р. вступив у францісканський монастир в провінції Пуату, де сумлінно оволодівав схоластичною наукою і творами теологів. Однак середньовічна наука не задовольняла його.
- ❖ У 1523 р. покинув монастир і виконував обов'язки особистого секретаря єпископа бенедиктинського абатства Д'Естіссакса. Свої заняття продовжував в монастирі Лігюже.
- ❖ У 1527 р. Рабле назавжди покинув монастир. Почалися роки мандрівок по Франції.
- ❖ У 1530 р. він став студентом медичного факультету університету в Монпельє.
- ❖ З 1532 р. Рабле живе в Ліоні і працює лікарем. Там Рабле відразу зіштовся з вченими-гуманістами

Життя і творчість

- ❖ У 1534 р. письменник познайомився з паризьким єпископом Жаном дю Белле, визначним державним діячем, дипломатом, і побував з ним в Італії.
- ❖ На початку 1535 р. Рабле раптово покинув Ліон, що було викликане наступом реакції на гуманізм. У 1535-1536рр. разом із дю Белле він здійснює нову поїздку в Італію, де особливо цікавиться політичними проблемами, поширює свої знання в галузі мистецтва, заглиблюється в наукові заняття медициною.
- ❖ У 1537 р. Рабле здобуває вчений ступінь доктора медицини в Монпельє. Деякий час учений перебував на службі у короля Франціска I, і це загостило його інтерес до політичних проблем.
- ❖ У 1546 р., рятуючись від католицьких фанатиків, Рабле залишив Французьке королівство й оселився у Меці, заробляючи на життя медициною.

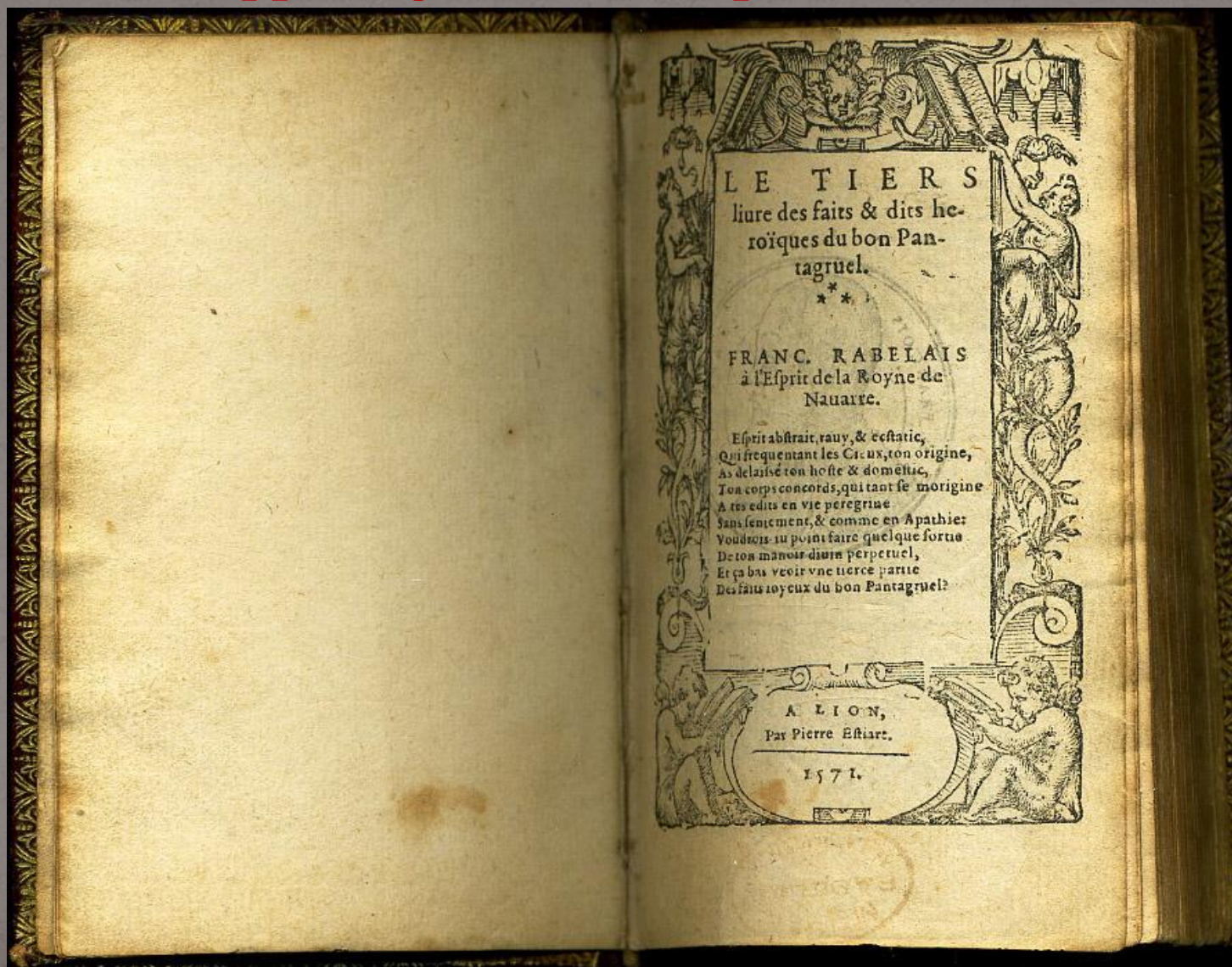
Життя і творчість

- ❖ Зміна політики Франциска I, страти протестантів — прибічників Кальвіна, посилення цензури змусили Рабле бути обережнішим. Схоже на те, що в останнє десятиліття свого життя Рабле виконував і дипломатичні доручення, і навіть дещо небезпечніші та делікатніші завдання. Отримавши перед смертю дві церковні парафії, Рабле помер у Парижі.
- ❖ Життя Рабле, насичене подіями і подорожами, багате на зустрічі і пригоди, було характерним для епохи, що потребувала сильних, неординарних особистостей, котрі не цуралися ні політики, ні життєвих поневірянь, уміючи захистити гуманістичні ідеали та власні переконання. Рабле заслужено вважають найвидатнішим митцем французького Ренесансу, а чимало вчених взагалі називають його найвизначнішим французьким письменником, творчість якого, як і «Божественна комедія» Данте або твори В. Шекспіра, є уособленням національного духу.

«Гаргантюа і Пантагрюель» - найвидатніший твір французького Відродження.

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ

❖ Світову літературну славу Рабле здобув своїм романом «Гаргантюа і Пантагрюель», над яким працював з 1532 р. до кінця життя.

Форма твору - казка-сатира - запозичена письменником із народної літератури: в усній творчості Франції на початку XVI ст. були дуже поширені гумористичні розповіді про пригоди велетнів. Особливої популярності набула легенда про велетня Гаргантюа. У 1532 р. один із варіантів її був опублікований у Ліоні як народна книга під назвою «Великі й неоціненні хроніки великого велетня Гаргантюа». В ній у дусі пародії на лицарський роман розповідається казкова історія, як у сім'ї велетнів. Грангузьє і Галамель народився Гаргантюа, як його виховували, як він потім здійснював свої подвиги. Під впливом цієї книги Рабле й задумав написати роман, який повинен був стати її продовженням.

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ

- ◆ Невдовзі, у тому ж 1532 р., Рабле видав свій твір, назвавши його «Страшні й жахливі діяння і подвиги славного Пантагрюеля - короля дипсодів, сина великого велетня Гаргантюа». У 1534 р. письменник видав другу книгу - «Повість про жахливе життя великого Гаргантюа, батька Пантагрюеля». У пізніших виданнях послідовність частин змінилася, і ця книга стала першою частиною роману. Книги вийшли під псевдонімом Алькофрібас Назьє – анаграмма імен (Alcofribas Nasier — François Rabelais).
- ◆ Перші дві книги, створені в період піднесення французького Ренесансу, пройняті оптимістичним настроєм.

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ

- ❖ Третя книга роману - «Героїчні діяння і промови благородного Пантагрюеля»- набуває вже іншого характеру. Вона з'явилася тільки через 12 років після другої, у 1546 р. За цей час в житті країни сталися значні зміни, зумовлені наступом реакції. Цим і пояснюються тривале мовчання Рабле та поява нових рис у його творі: сатира стає злішою, посилюється саркастичний тон, не показується більше торжество гуманістичних ідеалів.
- ❖ Четверта частина роману надрукована в 1548 р., а над п'ятою письменник продовжував працювати всі останні роки життя. Вона була надрукована вже після смерті Рабле, у **1564**

К ЧИТАТЕЛЯМ

Вы, кто прочтете эту книгу, знайте,
Что от нее в восторг вы не придете,
Но и краснеть себя не принуждайте—
Ни зла ни яда в ней вы не найдете.
Ее вы руководством не считайте, —
Пожалуй, только в области смешного
(Мне не придумать ничего иного).
Я вижу, горе вас угрозой давит,
Так пусть же смех, не слезы, сказ мой славит:
Смех людям свойственней всего другого.

Книга перша (вона ж друга)

Перший роман, відомий як Пантагрюель, сучасна французька назва — *Les horribles et épouvantables faits et prouesses du très renommé Pantagruel Roi des Dipsodes, fils du Grand Géant Gargantua* (Жахливі та страшні діяння й слова знаменитого Пантагрюеля, короля Дипсодів, сина великого велетня Гаргантюа), вийшов у 1532 році під псевдонімом Алкофрібас Насьєр (Alcofribas Nasier), що є анаграмою Франсуа Рабле (François Rabelais). Пантагрюель був продовженням книги невідомого авторства *Les Grandes Chroniques du Grand et Enorme Géant Gargantua* (Великі хроніки великого й непомірного велетня Гаргантюа), яка здобула значну популярність серед читачів, незважаючи на погане впорядкування сюжету. В Пантагрюелі Рабле описує історію велетня Пантагрюеля, сина Гаргантюа: його народження, виховання та героїчні подвиги. Використовуючи фантастичну, казкову основу сюжету та стилістику лицарських романів, Рабле створює всеохопну сатиру тогочасного французького суспільства. Гумор і дотеп поєднуються в цьому творі з гуманістичними ідеями раннього Ренесансу.

Книга друга (вона ж перша)

Після успіху *Пантагрюеля* Рабле переглянув його матеріал і доповнив детальним життєписом батька головного героя першої книги, Гаргантюа. Надрукована у **1534** році книга *Гаргантюа*, повна назва французькою *La vie très horrifique du grand Gargantua, père de Pantagruel* (Дуже страхітливе життя великого Гаргантюа, батька Пантагрюеля) описує гуманістичне виховання героя велетнем Грангозьє. Книга водночас є пародією на схоластичні методи навчання й пропонує опис утопічного монастиря Телема (*Thélème*), освіта в якому побудована на гуманістичних принципах. Другий роман вважається найвиразнішим представником ренесансної літератури у Франції, його лексика багата, стиль письма жорсткий, подекуди жорстокий, автор свідомо використовує гумор найнижчого ґатунку.

Як і попередній роман «Гаргантюа» надрукований під псевдонімом. У виданні 1542 року його помістили першим, оскільки в ньому розповідається про події, що хронологічно передують подіям «Пантагрюеля».

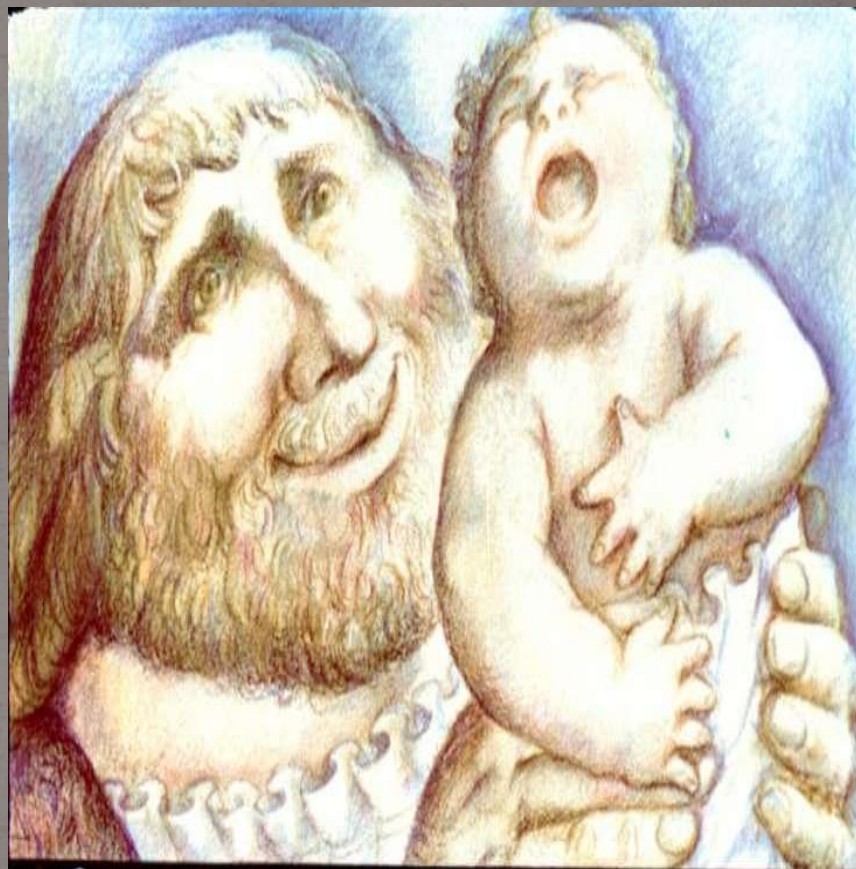

Гаргантюа

—В своё время великан Грангузье был большой весельчак и любитель покушать,—так начинает свой рассказ Рабле.— Когда у Грангузье родился сын, счастливый отец устроил пир, на котором веселилось всё его королевство.

—„Ого,—воскликнул Грангузье.—Негрантюа!“ „Негрантюа“— по-французски значит: „накая здоровая у тебя глотка. Вот почему мальчика и назвали ГАРГАНТЮА.

Трапеза Гаргантюа

В остальное время он ел. За одним только завтраком он съедал штук сто колбас и окороков, а горчицу ему кидали прямо в рот огромными ложками четыре здоровенных повара. [9]

Юний Гаргантюа
вивчає глобус

Проблематика першої книги (за часом написання - другої):

- ❖ критика схоластики, схоластичного виховання й освіти;
- ❖ утвердження гуманістичного методу виховання, ідеал гармонійно розвинутої людини Ренесансу;

Гаргантюа і його друзі готуються атакувати військо Пікрохола

❖ **викриття
феодальних
воєн**

“ ‘Comrades,’ said Gargantua to his men, ‘I hear the enemies’ horse-feet; let us rally and close here, then set forward in order, and by this means we shall be able to receive their charge, to their loss and our honour.’ ”

На входных воротах красовалась
надпись, начинавшаяся стихами-
Идите мимо, лицемер, юрод,
Глупец, урод, святоша-обезьяна...
Все вы, кто бьет поклоны
неустанно,
Вы, интриганы, продавцы обмана,
Болваны, рьяно злобные ханжи,—
Тут не потерпят вас и вашей лжи.

«Роби, що хочеш» - це єдине
правило статуту Телеми.

❖ вираження
соціального
ідеалу

Телемське
абатство
Рабле як
ідеал
соціального
життя і як
утопія

Книга перша
(вона ж друга)

Друга книга роману за сюжетом і проблематикою багато в чому подібна до першої. В ній розповідається про виховання і життя Пантагрюеля, сина Гаргантюа. У Пантагрюеля життя відразу склалося розумно, йому не довелося вчитися у схоластів.

Pantagrueline

Prognosticatio certaine veritable & ifo-
libre pour l'amil. D. xxxiii. Nouvellemēt
cōpose au prouffit & aduilement de gens
estourdis & mulsars de nature p maître Al-
cofribas architrclin dudict Pantagruel.

¶ Denóbze doz nō d'z:te nē trouue point
ceste annee quelq calculatio q se aye faict
passōs oultre: q en a si sen defface en mo:z
qui nen a si en cherche. Certe folium. :

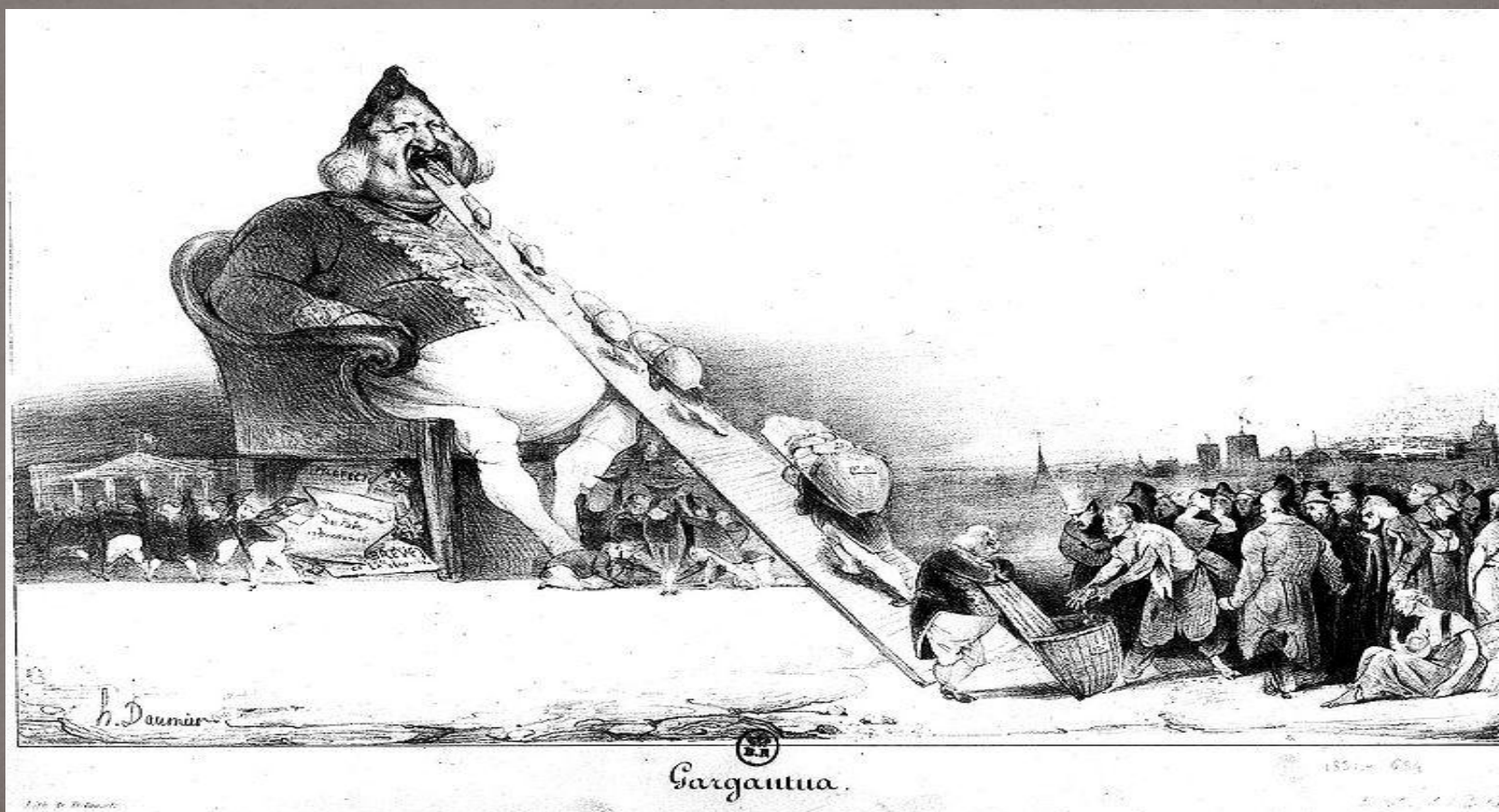
Довелося й Пантагрюелю воювати проти загарбника. На країну Гаргантюа - Утопію (назву взято у Томаса Мора) - напав король дипсодів Анарх. Пантагрюель разом зі своїми товаришами розбиває завойовника. Події у цій книзі розгортаються швидко: один за одним змінюються численні епізоди й людські постаті, часто безпосередньо взяті з реальної дійсності, і загалом постає досить широка картина соціального життя. Рабле прославляє гуманістичні ідеї, висміює схоластику, старі форми середньовічного життя.

У центрі книги

- ✓ звеличення знань, розумового розвитку і духовної повноцінності
«З наук зняли заборону,- пише Гаргантюа,- вони оточені шаною, відбулися благодатні зміни... відроджені мови... всюди ми бачимо вчених людей, освічених наставників, великі книгосховища... Жінки й дівчата - і ті прагнуть до знань, цього джерела слави...» (гл. 8, лист Гаргантюа до Пантагрюеля);
гостра сатира на схоластичну літературу і соціальні пороки (список книжок бібліотеки Сен-Віктор у Парижі: «Отрута для єпископів», «Теревені законників», «Кошик нотаріусів», «Гачки для вудочок духовників», «Прибуток від індульгенцій», «Шахрайство купців», «Намордник для дворянства» і в такому дусі ще майже 140 одиниць);
- ✓ нищівна критика середньовічного законодавства і юридичної науки (розповідь про те, як вирішив Пантагрюель-гуманіст безконечний позов двох дворян);
- ✓ сатира на папство і «священні» істини (розповідь про пекло).

Перші дві книги, створені в період піднесення французького Ренесансу, пройняті оптимістичним настроєм. Критикуючи й відкидаючи середньовічну ідеологію й феодальну дійсність, Рабле протиставляє їм гуманістичні ідеали, щиро вірячи в можливість їх здійснення. В цих книгах зло розгромлене і назавжди відкинуте, утверджені світлі й добрі сили.

Книга третя

Третя книга Пантагрюеля, в оригіналі *Le tiers livre des faicts et dicts héroïques du bon Pantagruel* (Третя книга героїчних фактів та слів доброго Пантаргюеля) побачила світ у **1546**. У ній Пантагрюель зі своїм другом **Панургом** впродовж усієї розповіді обговорюють із різними людьми важливе питання: чи слід Панургу одружуватися? Питання залишається невирішеним. У кінці книги герої вирушають у морську подорож шукати чарівну пляшку, що мала б раз і назавжди вирішити питання одруження.

У книзі висміюються «учені» й відчувається відгомін тогочасних дискусій у медицині, праві, з питань моралі та релігії. Вона насичена латинськими цитуваннями та відсиланнями до першоджерел.

Центральне місце в третій книзі займають розмови Панурга з різними порадиниками. Він зустрічається з сивіллою, глухонімим, старим помираючим поетом, астрологом, богословом, лікарем, юристом, філософом, блазнем. Усі вони проявляють себе безтолковими й безпорадними: богослов не має своєї думки і в усьому покладається на божу волю, філософ заплутався у своїй софістиці, а лікар - у трактатах. Рабле створює цілу низку характерних типів середньовічної Франції, виразно передає різні сторони життя тогочасного суспільства. Вся розповідь пройнята засудженням і запереченням старого способу мислення, відмираною культурі феодального світу.

В окремих епізодах Рабле висміює ченців, суддів, забобони простолюду.

Сатира Рабле була спрямована проти феодальних завоювань, жорстокості й деспотизму королівської влади. Незабаром після виходу в світ третьої книги теологи заборонили її, а разом з нею - видання першої і другої частини роману.

Книга четверта

Четверта книга Пантагрюеля, в оригіналі *Le quart livre des faicts et dicts héroïques du bon Pantagruel* (Четверта книга героїчних фактів та слів доброго Пантаргюеля) була надрукована в **1552**. Вона описує морську мандрівку Пантагрюеля та Панурга, зустрічі з дивовижними народами та створіннями. В ній відчувається пародія на «Одіссею» або подорож аргонавтів за золотим руном. Водночас це гостра сатира на католицьку церкву, тогочасних політиків, модні забобони.

LE
QUART LIVRE
DES FAICTS ET
*dicts Heroiques du bon
Pantagruel.*

Composé par M. François Rabelais
docteur en Medicine.

A PARIS,
De l'imprimerie de Michel Fezandat, au mont
S. Hilaire, a l'hostel d'Albret.

1552.

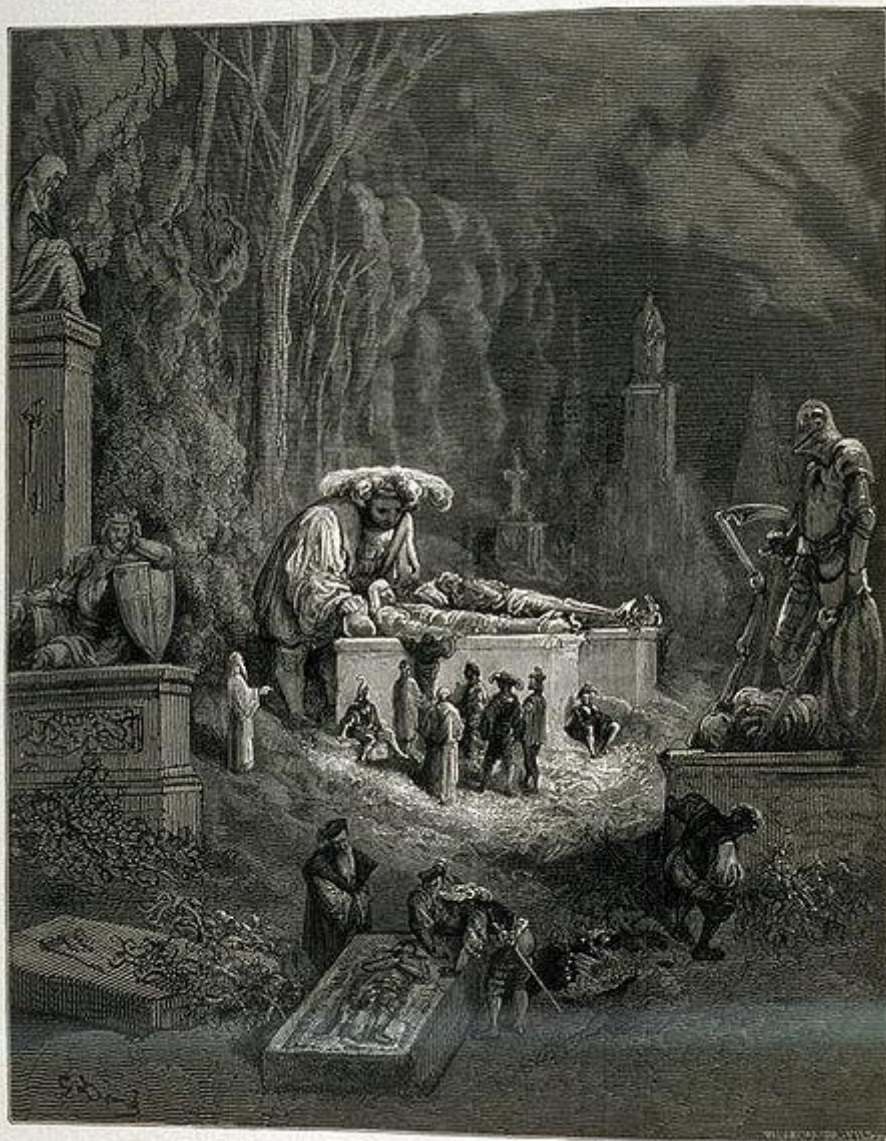
Avec priuilege du Roy.

У четвертій частині роману вирішуються філософські питання, особливо широко розгортається критика боротьби різних релігійних напрямів і релігійного фанатизму. Характерна щодо цього історія про Постника і Ковбаси. На острові Жалюгідному панує Постник - втілення католицизму, який постійно воює з заклятими своїми ворогами Ковбасами, що живуть на острові Дикому.

Ще більшим проявом фанатизму й безглуздості є ворожнеча між папоманами (католиками) і папєфігами (протестантами). Ще більшим проявом фанатизму й безглуздості є ворожнеча між папоманами (католиками) і папєфігами (протестантами).

Значний інтерес у четвертій книзі становлять сатира на судейських чиновників і сутяг у зображенні острова Прокуратії (кн. IV, гл. 12), а також опис острова мессера Гастера - «першого в світі магістра наук і мистецтв» (кн. IV, гл. 57), де в гротескній формі проводиться думка, що в основі всього існуючого лежить плоть, матерія.

**Пантагрюель та
його супутники на
острові макреонів**

Книга п'ята

П'ята книга Пантагрюеля, в оригіналі *Le cinquiesme et dernier des faicts et dicts héroïques du bon Pantagruel* (П'ята й остання книга героїчних фактів та слів доброго Пантаргюеля) була надрукована вже після смерті Рабле, у **1564**. У ній чарівну пляшку знаходять. Хоча частинами П'ята книга гідна пера Рабле, його авторство залишається спірним. Книга побачила світ через 9 років після його смерті й містить матеріал, відверто запозичений із попередніх книг. Книга могла бути складена із незавершених текстів автора. Таке тлумачення доводиться в дослідженні Мірей Юшон *Рабле граматик*, присвяченому граматичному аналізу творів Рабле.

LE
CINQUIESME
ET DERNIER LIVRE
DES FAICTS ET DICTS
Heroïques du bon Pantagruel,
composé par M. François
Rabelais, Docteur en
Medecine.

*Auquel est contenu la visitation de l'Oracle
de la Diane Bacbuc, & le mot de la Bou-
teille pour lequel auoir, est entrepris tout ce
long voyage.*

Nouuellement mis en lumiere.

M. D. LXIIII.

Понурі картини постають у п'ятій частині книги. Це насамперед стосується зображення католицької церкви в образі острова Дзвінкого, де живуть ненажерні і ні до чого не придатні птахи: клірці, священці, абатці, єпископці і єдиний у своєму роді птах - папець.

Нищівною є сатира на середньовічний суд, з його системою хабарництва і продажністю суддів в описі острова Катівні, де панують Пухнасті Коти - страшні тварини, що пожирають маленьких дітей. Ерцгерцог Пухнастих Котів, насильник над законом і правдою - «найогидніший з усіх будь-ким описаних чудовиськ» (кн. V, гл. 11).

Важливим епізодом п'ятої книги є перебування мандрівників на острові цариці Квінтесенції, де Рабле висміяв лжезнання, схоластичну філософію та її відірваність від життя.

Форми і прийоми комічного, вироблені Рабле під впливом фольклорної традиції:

- ❖ пародія;
- ❖ шарж;
- ❖ карикатура;
- ❖ буфонада;
- ❖ **гротеск**

ГРОТЕСК

- У Рабле система образності і комізму будується в основному за гротесковим принципом, на сполученні взаємовиключаючих начал, реального і фантастичного, високого і низького.
- Як один із найважливіших гротескових засобів створення комічного ефекту в романі дослідники творчості Рабле відзначають зображення несумісності поведінки персонажа і обставин, в яких він діє.
- Сміховий ефект у романі Рабле значною мірою досягається широким використанням чисел гротескного характеру.
- За гротескним принципом Рабле часто будує і «чудну» фразу, сполучаючи поняття взаємовиключаючі або різного ряду. Скажімо, про книжку, в якій міститься генеалогія Гаргантюа, він пише так: «Товста, пухла, велика, сіра, красива, малесенька, запліснявіла книжиця, яка пахне сильніше, але не солодше ніж троянди»

Частина
третя

Творчість
поетів
«Плеяди».
Ронсар

Паризька літературна група «Плеяда»

Жоашен дю Белле :

Слова возвышенны и ярки,
А все — притворство, все - слова,
Горячий лед. Любовь мертва,
Она не терпит мастерства.
Довольно подражать Петрарке!

(Перевод И. Эренбурга)

- ❖ Утворилася ця група у 1547 р. під назвою «Бригада».
- ❖ Спочатку вона складалася з чотирьох членів: Ронсара, де Баїфа, дю Белле - учнів колежа і їхнього учителя і керівника колежа, філолога-еллініста Жана Дора.
- ❖ Згодом, на початку 50-х років, розширився склад «Бригади» - до семи чоловік - і відповідно змінилась назва - тепер група іменувалась «Плеяда». Всіх її учасників об'єднували дружба, єдність переконань і мети

Трактат «Захист і звеличення французької мови» дю Белле як програмний маніфест «Плеяди»

Joachim du Bellay.

- ❖ Основне в «Захисті» - заклик до створення нової національної гуманістичної поезії, яка б ґрунтувалася на засвоєнні античності.
- ❖ Значне місце в «Захисті» займають міркування про образ поета і його призначення. Вони основані на розумінні поезії як плоду, з одного боку, свідомої праці і виробленої майстерності і, з другого - як натхнення
- ❖ Містяться в трактаті дю Белле й критичні випадки проти придвірного середовища, проти Сорбонни, яка чинить перешкоди поширенню знань, розвитку наук і мистецтв.

Жан Антуан де Баїф
(1532-1589)

Жоашен дю Белле
(1522-1560)

Жан Дора
(1508–1588)

Ремі Белло
(1528–1577)

Этьен Жodelь
(1532–1573)

Де Тiар, Понтюс
(1521–1605)

П'єр де Ронсар (1524-1585)

- ❖ Перші публікації окремих поезій Ронсара з'явилися у 1547 р.
- ❖ У 1550 р. вийшла у світ перша збірка «Чотири книги од». Перша збірка об'єднує великі оди, написані за взірцем Піндарових творів, і оди, створені в «гораціанському» стилі.
- ❖ В 1552 р.- нова збірка «Любовні вірші до Кассандри», написані під сильним впливом книжної традиції, особливо лірики Петрарки. Ними відкрився найбільш значний і плідний період творчості Ронсара, який продовжувався до 1560 р. Ці поезії написані цілком у дусі принципів «Захисту».
- ❖ З 1553 р. характер творів Ронсара помітно змінюється. Поет відступає від деяких теоретичних принципів «Захисту» і починає звертатися до національних поетичних традицій.

П'єр де Ронсар (1524-1585)

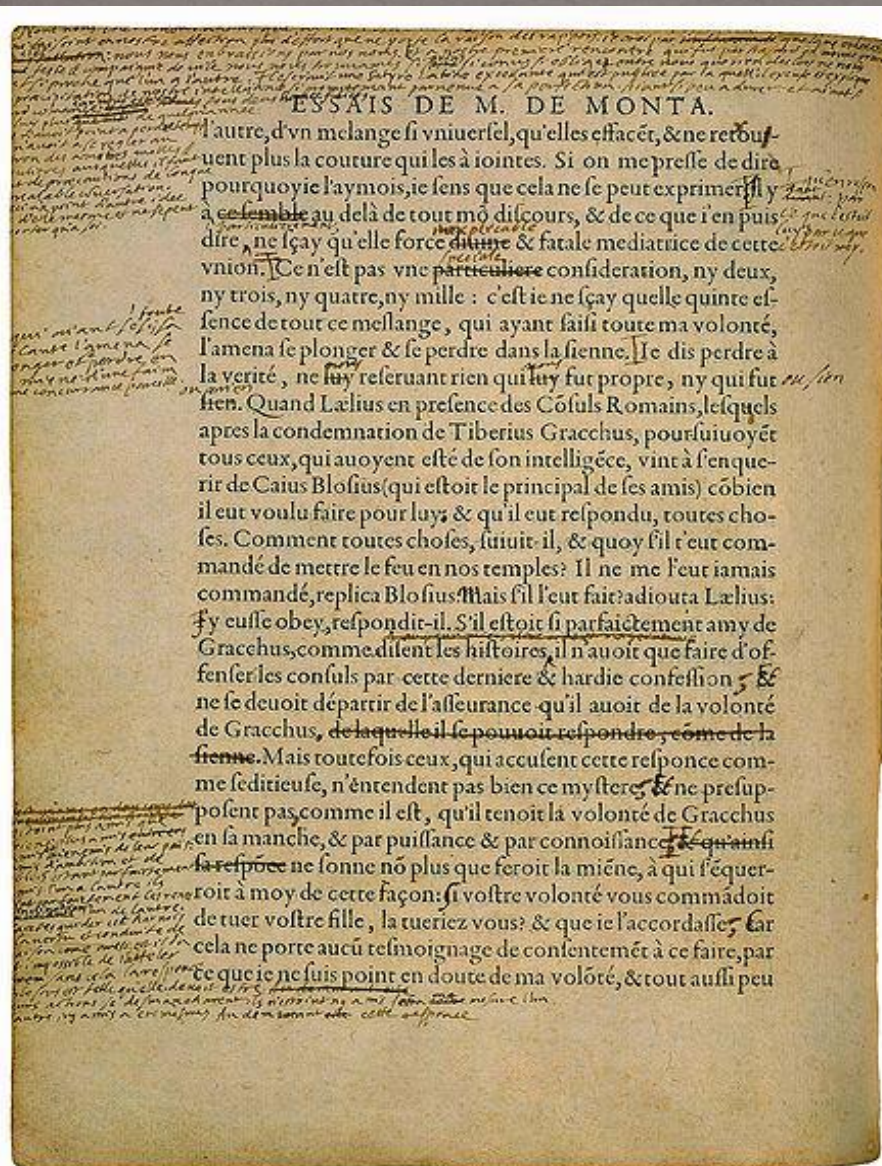

- ❖ Другий період творчості Ронсара (1560-1572) припадає вже на добу релігійних воєн. У цей час Ронсар наблизився до королівського двору і став двірським поетом. Тепер у своїх творах він часто звертається до політичних питань.
- ❖ Після 1563 р. відійшов від політичної боротьби, все менше бував при дворі. Усамітнівшись, Ронсар розпочав працю над епічною поемою «Франсіада» за зразком творів Гомера і Вергілія. Крім «Франсіади», у другій половині 60-х років Ронсар писав ліричні вірші, в яких досить широко розробляв свою улюблену тему - тему природи і поезії.
- ❖ В останній, третій, період творчості, який розпочався після 1572 р., Ронсар писав небагато. Найзначніший доробок цього часу - цикл любовних сонетів «До Єлени». Створені вони на основі любовного захоплення, пережитого уже немолодим поетом, Єленою де Сюржер. Для цих поезій характерний елегійний тон.

Частина четверта

Література останньої чверті XVI ст. Д'Обіньє. Монтень

Агріппа д'Обіньє. (1552-1630)

- ❖ Найвидатніший твір Агріппи д'Обіньє - сповнені величезної пристрасності «Трагічні поеми». Це цикл, до якого входить сім книг-поем: «Злигодні», «Монархи», «Золота палата», «Вогні», «Гострі леза», «Помщання», «Суд». Створювалися вони протягом довгого часу: з 1577 по 1598 рік. Вперше повністю «Трагічні поеми» були видані самим автором у 1616 р. У них широко зображені історичні події французької дійсності другої половини XVI ст. Д'Обіньє створив правдиву картину злигоднів, які охопили країну в бурхливу добу кривавих релігійних воєн між католиками й кальвіністами.
- ❖ Значним твором у спадщині д'Обіньє є «Всесвітня історія», в якій, між іншим, згадується про українських козаків і їхню мужню боротьбу проти турецько-татарської навали

Мишель де Монтень (1533- 1592)

- ❖ Написав працю «Досліди», якій судилося стати одним із найвидатніших і найсвоєрідніших творів доби Відродження.
- ❖ «Досліди» - це вільні роздуми письменника головним чином над своїм життям і власним життєвим досвідом. До узагальнень він іде через власне «я», його філософія коріниться в особистих відчуттях, настроях, особливостях вдачі, способі життя.
- ❖ «Досліди» від початку до кінця пройняті запереченням теології, схоластики і догматизму, скептичним ставленням до всього, що подається як незаперечна, категорична істина. «Що знаю я?» - формула, якою філософ виражає свій підхід до пізнання.